

Version 1.02

Projekt 7480

Upprättad 2019-05-06

Reviderad

A stylized, light-colored silhouette of a tree with many branches and small leaves, set against a dark olive green background. The tree is positioned on the left side of the page, with its branches extending towards the right.

PM naturvärdesinventering och
riktad bedömning mot utpekade
livsmiljöer tillhörande detaljplan för
Tanums-Rörvik 1:111, Grebbestad
Camping, Tanums kommun

1 Sammanfattning

En naturvärdesinventering har skett i samband med arbetet att ta fram en ny detaljplan för att undersöka om området hyser värdefulla livsmiljöer och/eller arter som indikerar högt naturvärde. I närområdet finns sedan tidigare uppgifter om artfynd av hasselsnok vilket har gjort att de eventuella livsmiljöer som gynnar hasselsnok har dokumenterats som ett tillägg och en diskussion kring detta har förts som ett eget kapitel i pm:et.

Området består dels av en slagen åker med stenmurar som är biotopskyddade, dels av en röjd dunge på klippig bergsmark.

I området finns områden som bedöms nå upp till naturvärdesklass 4, värdeelement i form av grövre ekar och biotopskyddade objekt i form av stenmurar.

Naturvärdesinventeringen är gjord enligt den standard som är framtagna för naturvärdesinventering, SS 199000:2014 och i PM:et finns även ett resonemang kring livsmiljöer för hasselsnok.

Henric Ernstson

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	2
2	Bakgrund / Inledning.....	4
3	Syfte med naturvärdesinventering.....	4
3.1	Avgränsning och metodik.....	4
3.2	Nivå och detaljeringsgrad.....	4
3.3	Diskussion kopplade till tidigare artfynd.....	4
3.4	Karteringsunderlag.....	5
4	Beskrivning av området.....	6
4.2	Naturvärdesobjekt och landskapsobjekt.....	9
5	Artfakta.....	10
5.2	Diskussion.....	10
6	Referenser:.....	11
6.1	Referenser internet:.....	11

2 Bakgrund / Inledning

Naturvärdesinventeringen är en del i planarbetet med en ny detaljplan för Tanums-Rörvik 1:111, Grebbestad Camping. I samband med inventeringen ska även utpekade livsmiljöer och påverkan på dessa bedömas.

3 Syfte med naturvärdesinventering

Syftet med inventeringen är att identifiera och avgränsa de geografiska områden i landskapet som är av positiv betydelse för biologisk mångfald samt att dokumentera och naturvärdesbedöma dessa.

Förutom en regelrätt NVI ska värdefulla livsmiljöer och biotoper som kan gynna hasselsnoken och andra amfibier noteras och diskuteras utifrån eventuella skyddsåtgärder som kan krävas.

3.1 Avgränsning och metodik

Metodik som har använts följer SS 199000:2014. Det huvudsakliga syftet med en naturvärdesinventering är att beskriva och värdera naturområden med betydelse för den biologiska mångfalden. En naturvärdesinventering ska enligt standarden resultera i avgränsade, bedömda områden av positiv betydelse för den biologiska mångfalden.

En naturvärdesinventering omfattar endast naturvärdens betydelse för biologisk mångfald, inte andra tjänster så som geologi, kulturmiljö, upplevelse eller ekosystemtjänster så som vattenrening, fotosyntes, osv. Att bedöma dessa aspekter kräver andra bedömningsgrunder. NVI omfattar endast ett litet mått av landskapet och är inte någon landskapsekologisk analys som kan göras betydligt mer omfattande och detaljerad. NVI omfattar varken konsekvensbedömning eller bedömning av framtida naturvärde. En NVI ger inget direkt svar kring exploateringskänslighet eller utvecklingspotential.

Med naturvårdsobjekt menas här ett geografiskt avgränsat område med naturvärde som utgörs av en dominerande naturtyp och som tilldelas en gemensam naturvärdesklass.

3.2 Nivå och detaljeringsgrad

Inventeringen har genomförts april och maj månad. Inventeringen har skett genom att studera befintligt material på förstudienivå kompletterat med inventering på fältnivå med tillägg för naturvärdesklass 4, biotopskydd och värdeelement. Värdeelement som har identifierats i fält är värdefulla träd i form av grova träd eller träd med särskilt naturvärde och skyddade kärlväxter.

3.3 Diskussion kopplade till tidigare artfynd

Förutom inventeringen sker också en vidare diskussion utifrån tidigare artfynd i närområdet och livsmiljöer som kan påverkas av detaljplanen. Denna diskussion kommer efter kapitel 6 Artfakta.

3.4 *Karteringsunderlag*

Vid förstudie inför inventeringen har följande underlag använts:

- Utdrag från artdatabanken
- Flygfoto
- Skogsstyrelsens WMS-tjänst med nyckelbiotoper, naturvärden och sumpskogar
- WMS-tjänst
 - Nyckelbiotoper, biotopskydd och naturvärdesobjekt, sumpskogar (skogsstyrelsen)
 - Riksintresse friluftsliv, naturvård
 - Riksintresse kulturmiljö (riksantikvarieämbetet)
 - Natura 2000 enligt habitatdirektivet respektive fågelskyddsdirektivet
 - Våtmarksinventeringen
 - jordbruksverkets WMS-tjänst om jordbruksblock
- Nedladdade skikt från geodataportalen
 - LstO Värdefulla gräsmarker (GI)
 - LstO Värdefulla gräsmarker Täthetsanalys (GI)
 - LstO Skyddsvärda Träd

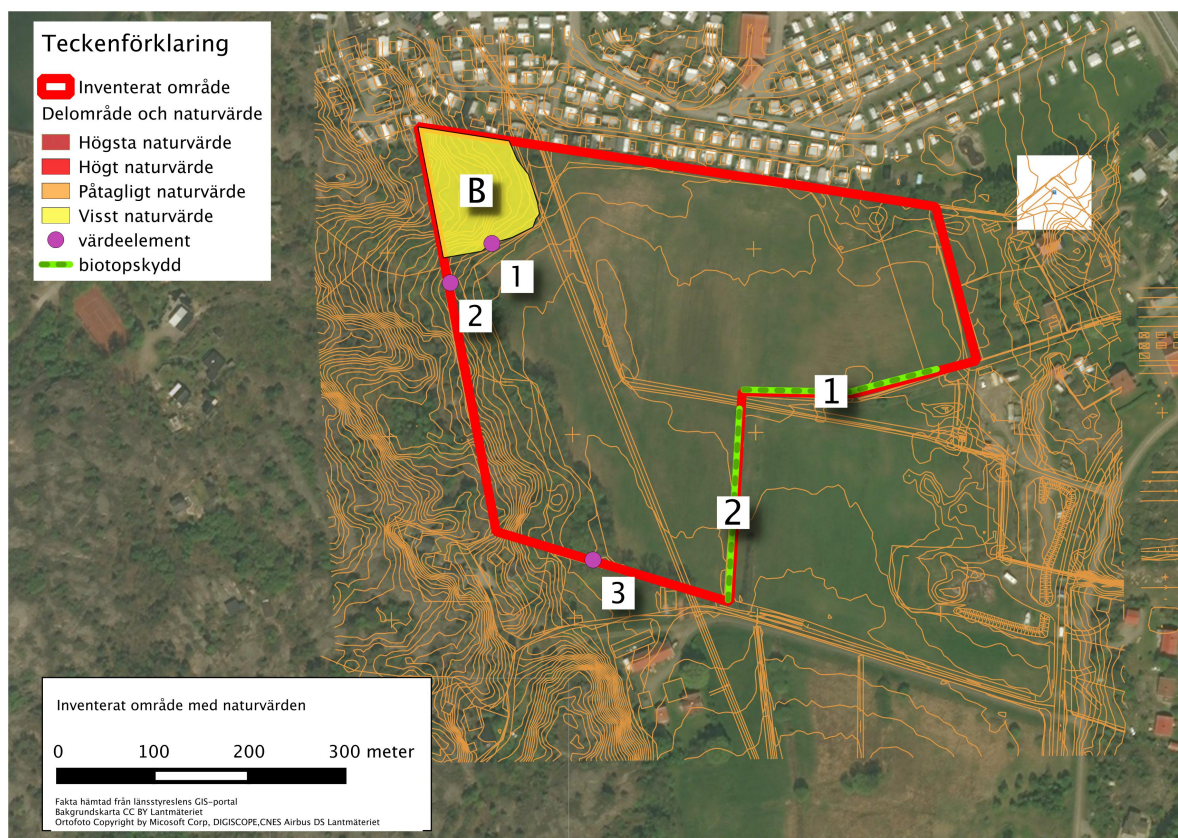

4 Beskrivning av området

Området består av en öppen åkermark med stenmurar och ett mindre skogsparti med lövvegetation samt en uppgången stig som går utmed åkerkantens västra kant i en dunge med ädellöv av ek. Dungen övergår till blandvegetation med dominerande inslag av löv. I inventeringsområdets nord-västra hörn finns ett område med klippterräng och kala berghällar med lövvegetation som är röjd.

De stenmurar som finns i området och utgör gräns för inventeringsområdet och är biotopskyddade. Stenmurarna utgör en refug där det finns högre gräs och ställvis buskage och uppslag av lövsly. I områdets västra delar finns naturvärdesobjekt i form av grövre ekar markerade, dessa uppnår inte diameter över 100 cm men bedöms dock hysa visst naturvärde och vara värdeelement. Delområdet gränsar i väster till ett mer slutet område med lövvegetation. I närområdet finns ställvis öppna skogsdungar med blandlövvegetation och lägre barrvegetation.

Inom inventeringsområdet finns områden som bedöms nå upp till naturvärdesklass 4, värdeelement i form av grövre ekar och biotopskyddade objekt i form av stenmurar.

Karta över inventeringsområdet med de olika naturvärdena markerade.

Biotopskydd med beteckningen 1 på kartan, stenmur i odlingsmark

Biotopskydd med beteckningen 2 på kartan, stenmur i odlingsmark

Foto mot väster i delar som går innåt skogsdungen, en stig delar sig och går upp i området.

Foto över stig i de sydvästra delarna i området.

Foto över den rensade dungen i nordvästra hörnet.

Foto över skogsdungen som visar områdets blockrika terräng och lövvegetation.

4.1.1 Delområde B

Värdering: Blockrik terräng med ädellöv

Värde: viktiga strukturer

Karaktär och motivering:

I området finns rapporter om hasselsnok och detta är en struktur som skulle kunna gynna dessa. I området finns friställda ekar och området är otillgängligt trots att det ligger dikt an mot bebyggelse och exploatering.

4.1.2 Värdeelement 1,2 och 3

Värdering: Grövre solitär ek

Karaktär och motivering:

I området finns flera ekar och ädellövträd, dessa tre träd är de grövst i området med bröst diameter om 60-80 cm och är friställda och solbelysta.

4.1.3 Biotopskydd 1 och 2

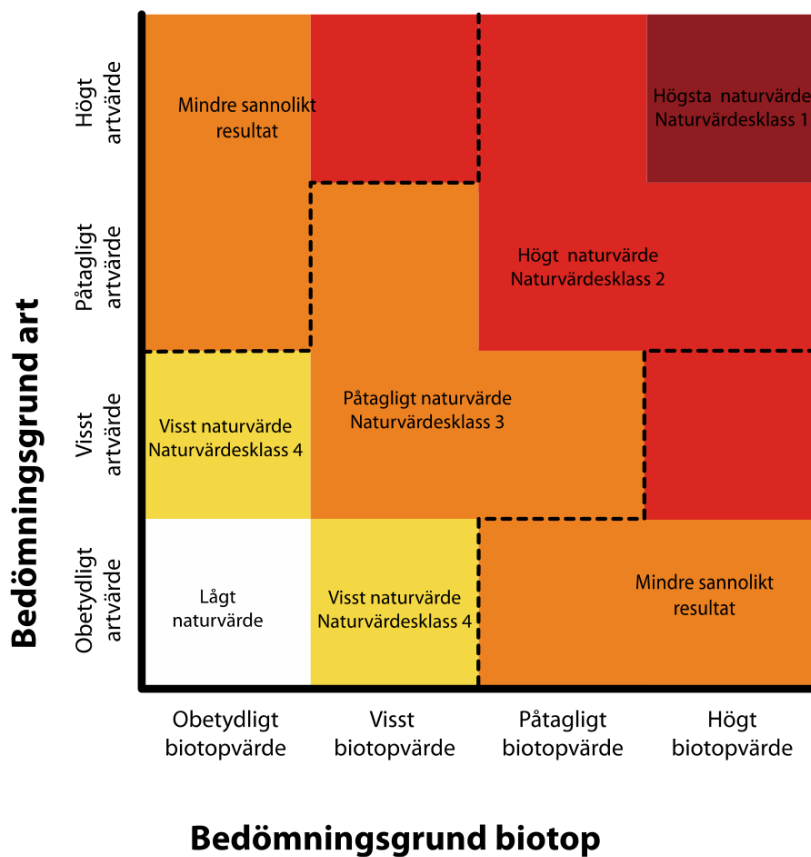
Värdering: Generellt biotopskydd

Värde: Stenmur i odlingslandskap

4.2 Naturvärdesobjekt och landskapsobjekt

Identifieras enligt SS199000:2014 och anges som naturvärdesobjekt. Ett naturvärdesobjekt ska vara så enhetligt att det kan tilldelas en gemensam naturvärdesklass. Naturvärdesklass är en sammanvägning mellan arter och livsmiljöer. Förutom naturvärdesobjekt skall även landskapsobjekt som är viktiga för den biologiska mångfalden identifieras och beskrivas. Nedan visas en principbild för naturvärdesklass från SS199000:2014 där en sammanvägning av art respektive livsmiljö leder till en naturvärdesklass.

Principbild från SS 199000:2014 för att illustrativt beskriva hur arter respektive livsmiljöer (biotoper) leder till en bedömd naturvärdesklass.

De naturvärdesobjekt som bedöms finnas har noterats i texten ovan.

5 Artfakta

De specifika arter som har noterats som naturvårdsarter i eller i direkt närhet i området och som finns med på rödlistan och bedöms ha sin naturliga utbredning, dvs. boplats eller födosöksplats inom området diskuteras nedan. Arterna beskrivs kortfattat med bland annat krav på livsmiljö samt en diskussion om artens utbredning och eventuella åtgärder som kan komma arten till nytta eller om det behövs för att skydda artens utbredning och numerär i regionen.

5.1.1 Hasselsnok (*Coronella austriaca*)

Hasselsnoken är en relativt värmekrävande art med en föredragen kroppstemperatur kring 27-33 grader C, men klarar sig utmärkt vid lägre kroppstemperaturer men föredrar högre. Så snart det blir varmt söker sig ormen upp och lägger sig under en sten eller annat föremål som värms upp av solen, den kan också komma fram och lägga sig i direkt solljus men föredrar då att ligga delvis skyddat i direkt närhet eller delvis skuggat i buskage eller av lövvegetation. Under sommaren uppnås kroppstemperaturen under någon timme på morgon och där efter kan den jaga undanskymt i tät hög vegetation, nattetid tillbringas undanskymt. Biotoperna karaktäriseras av tät markvegetation och arten anträffas ofta på blockrik eller sandig mark i solexponerade lägen. Exempel på biotoper är lövskogsbryn, ljung och hagmarker samt hållmarker med gles tallskog. Hasselsnoken är knuten till områden med tillgång på reptiler, näbbmöss och/eller smågnagare, vilka utgör den viktigaste födan. Ormen har gått kraftigt tillbaka över stora områden med rationellt skogs och jordbruk.

En livskraftig population kräver stora sammanhängande områden, för det mesta vandrar djuret runt i terrängen, men med korta avstånd dag till dag. Rörelseschema passar till större sammanhängande naturområden och inte till en mosaik av små landskaps mellan brukad mark. I den litteratur som finns anges en livskraftig population till ca 500 ormar och en areal om 5 km².

Hasselsnoken skadas av att breda randzoner förvandlas till skarpa gränslinjer mellan skog och mark med en skarpt markerad skogskant eller den moderna "renplockade" skogsmarken. Det bedöms som om den inte trivs bra i välordnade odlade landskap med moderna odlingsmetoder. I Sverige hotas arten av monokultur av barrträd som inte bryts upp i ett varierat landskap.

5.2 Diskussion

I naturvärdesinventeringen framkommer det att ett område är av karaktär och hyser sådana livsmiljöer att det når upp till naturvärdesklass 4. Naturvärdena i området är kopplade till ett skogligt ekosystem med ädellöv och blockrik terräng som utgör möjliga livsmiljöer för flera arter och i det aktuella fallet speciellt reptiler. Förutom detta område så finns väster om inventeringsområdet hållmarker med glesare vegetation som skulle kunna fungera som en mycket bra biotop för hasselsnoken och komplettera klippområdet som ligger inom detaljplanen. För att kunna säkerställa spridning och rörelse i och från området krävs någon form av spridningskorridor och en intensivt brukad åkermark brukar utgöra ett spridningshinder, dock finns det observationer där individer har återfunnits i områden som helt omsluts av högproduktiv åkermark, så detta är inte helt entydigt. I området finns strukturer som skulle kunna utgöra klara spridningsvägar i form av stenmurar som korsar området och där med bidrar till att säkerställa korridorer och tillsammans med högörtsvegetation och buskar kan detta utgöra vandringspassager för orm från väster till öster. Öster om inventeringsområdet finns väg 163 som troligen utgör ett hinder eller fara för eventuella ormar då de vill röra sig mellan aktuellt inventeringsområde till områden öster om vägen med större skogspartier och blandskog. Det finns inga rapporterade fynd av påkörda ormar i området men det finns ett rikligt fynd nordöst om inventeringsområdet från en riktad inventering vilket tyder på att det finns snok i och kring området då deras

födosöksområden är mycket stora.

En livskraftig population kräver stora sammanhängande områden, för det mesta vandrar djuret runt i terrängen, men med korta avstånd dag till dag. Rörelseschema passar till större sammanhängande naturområden och inte till en mosaik av små landskap mellan ianspråkstagen mark. Detta talar inte för att området skulle användas som en del i ett större område men det finns inte riktigt entydigt forskningslitteratur och fynd från mer isolerade områden är gjorda, dvs. områden som helt omgärdas av brukad åkermark så försiktighetsprincipen gäller att inte förstöra eventuella födosöksmarker eller uppväxtområden för ormen. Detta sker genom att inte exploatera området väster och säkerställa de korridorer som finns i form av stenmurar och högrötsvegetationen kring denna.

6 Referenser:

- Ahlen, J. 2012. Förslag till faunapassager för hasselsnok väg 155, sträckan Hjuviks Bryggväg Gossbydal. Naturcentrum AB.
- Fog K, Schmedes A, Lason D R. 2001. Nordens paddor og krybdyr. Gads Förlag ISBN 87-12-02982-3
- Hallingbäck, T. (red.) 2013. Naturvårdsarter. ArtDatabanken SLU. Uppsala. ISBN: 978-91-88506-93-1
- Naturvårdsverket 2010. Manual för uppföljning i skyddade områden – Skyddsvärda däggdjur samt grod- och kräldjur. Naturvårdsverket Dnr 310-5279-05 NS
- Påhlsson, L. (red) 1994. Vegetationstyper i nordn. Nordiska ministerrådet. Tema Nord 1994:665
- Salomon L. Fältflora över signalarter i skog. BoD ISBN 978-91-7699-600-3
- SIS 2014: Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI)- Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning: Svensk Standard SS 199000:2014
- SIS 2014: Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Komplement till SIS199000: Teknisk rapport SIS-TR 1999001:2014
- Åhljund, M. (2017). Inventering av fåglar, grod- och kräldjur Kärra 2:1, Grebbestad. Naturcentrum rapport – projekt nr 1144

6.1 Referenser internet:

Artdatabanken, artportalen		http://www.artportalen.se/
Artdatabanken, artfakta		http://artfakta.artdatabanken.se
Geodataportalen		https://ext-geodatakatalog.lansstyrelsen.se/GeodataKatalogen/
Skogsstyrelsens hemsida		http://www.skogsstyrelsen.se/